

νωσ αὐτάς, ἐξεφράσαμεν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γνωρίσωμεν τὸν διακεκρι-
 μένον νέον τὸν συγκινήσαντα ἡμᾶς. Πράγματι ἡ ἐπιθυμία μας αὕτη
 δὲν ἐβράδυνε νὰ πραγματοποιηθῆ, μετὰ μεγάλης δὲ ἀγαλλιάσεως εὐ-
 ρομεν εἰς τὸν ἄνθρωπον ὄλην τὴν χάριν, ὄλην τὴν θέρμην, ὄλην τὴν αἰ-
 σθηματικότητα, ὄλην τὴν εἰλικρίνειαν τὴν χαρακτηρίζουσαν τὴν ποίη-
 σίν του. Καὶ εἶνε βεβαίως μεγίστη εὐχαρίστησις τὸ ν' ἀνευρίσκῃ τις εἰς
 τὸν συγγραφέα τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ διακαὴς πόθος τοῦ Πασχάλ καὶ ἄλλων μεγάλων ἀνδρῶν ὁσημέραι
 πραγματοποιεῖται, καθότι ἡ ποίησις ἐγκαταλείπουσα τὰ ὄνειρα καὶ ἐπι-
 ζητοῦσα τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἐκφράζει ἢ αἰσθήματα ζωντανὰ καὶ σκέψεις
 ὠρίμους, ἐξερχομένας ἀπὸ τὸ χωνευτήριον τοῦ νοῦ.

Ἡ ἀπλότης περὶ τὴν ἐκφρασίαν, ἡ μαθηματικὴ σχεδὸν ἀκρίβεια εἰς τὰς
 παρμωιώσεις, ἡ θερμὴ φαντασία καὶ ἡ ὀρθὴ κρίσις εἶνε τὰ μόνα στοι-
 χεῖα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἀληθῆ ποίησιν. Τὰ προσόντα ταῦτα ἐνυπάρ-
 χουν καὶ εἰς τοὺς στίχους τοῦ κ. Σαΐακτῆ, τὸν ὁποῖον συγχαίρομεν ἀπὸ
 καρδίας καὶ παροτρύνομεν νὰ προβῆ εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ὅλης συλ-
 λογῆς, τῆς τόσον τιμώσης αὐτὸν καὶ τὴν πατρίδα αὐτοῦ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΜΕ πόδι ἀργοκίνητο
 Μὲ μάτι δειλιασμένο,
 Σὲ μιὰ κλεισμένη κάμερα
 Ἀγάλι-ἀγάλια ἔμπαίνω.

✽

Ἐ τὴν λατρευτὴν εἰκόνα της
 Γονατιστὸς ἀντίκρα,
 Τὴν ἐμμορφιά της ἔκτταξα
 Μὲ πόνο καὶ μὲ πίκρα...

✽

Δυὸ χρόνια τώρα ἔπερασαν
 Ποῦ ζῶ σὲ τόπο ξένο,
 Κ' ἓνα γλυκὸ της μήνυμα
 Τοῦ κάκου περιμένω.

✽

Δυὸ χρόνια ἡ λύπη σέρνεται
 Ἐ τὰ στήθια μου σὰν κάμψη,
 Χωρὶς ἓν ἄστρο καὶ γιὰ μὲ
 Ἐ τὰ σύννεφα νὰ λάμψη.

Καὶ τώρα ποῦ ἡ εἰκόνα της
 Ἀντίκρα μου γελοῦσε,
 Μιὰ πλάσι οὐρανοφάνταφτη
 Τριγύρω μου ἔπερνούσε.

✽

Κ' ἐγάδευε τὸ μάτι μου
 Τὴ χάρι τοῦ κορμιοῦ της,
 Κ' ἐγάδευε τὸ χέρι μου
 Τὴν ἄκρη τοῦ ποδιοῦ της.

✽

Κάθε γραμμὴ τῆς ὄψης της,
 Κάθε ματιᾶς ἀχτίδα,
 Χαράσσονταν ἔς τὰ στήθια μου
 Σὰ δίκοπη λεπίδα.

✽

Κάθε πτυχὴ τοῦ στήθους της
 Ἐμετροῦς ἓνα παλμὸ μου,
 Κάθε καμπὴ τοῦ γελίου της
 Ἐσκορποῦς ἓνα καὶ μὸ μου.

Τὴν ὄψι τῆς 'τριγύριζε
Θαμπωτικὸ στεφάνι,
Τὰ κάλλη τῆς ἐτύλιζε
Μεθυστικὸ λιβάνι.

✽

Καὶ μὲς 'ς τὴν παραζάλη τῆς
Καὶ μὲς 'ς τὸν ἔρωτά μου,
Ζωντάνεψε ἡ ἀγάπη μου
Καὶ 'πρόβαλε 'μπροστά μου!

✽

Σὲ 'λίγο ἀκούω θόρυβο
Καὶ βήματα 'ς τὰ βάθη
Κ' ἡ ὄπτασία 'σβύσθηκε
Καὶ τ' ὄνειρον ἐχάθη! . . .

(Βιέννη 1894)

ΣΑΝ ΠΑΝΔΡΕΥΘΗΣ

ΣΑΝ πανδρευθῆς, μικροῦλά μου,
Καὶ μ' ἄλλον συντροφέψης,
Κι' ὅλο τὸν κόσμον γύρω σου
Χαρούμενη μαζέψης,

✽

Τότε κ' ἐγὼ γιὰ χάρι σου
Τὸ μνημά μου θ' ἀφίσω,
Καὶ τὰ χρυσά σου στέφανα
Θὲ νάρθω νὰ φιλήσω.

✽

Καὶ 'ς τὸν καλὸν ἀνδρούλη σου
Ποῦ θ' ἀκουμπᾶ σὲ σένα,
Θὲ νὰ τοῦ πῶ χαρούμενος
Κ' ἐγὼ στερεωμένα!

✽

Σὰν πανδρευθῆς μὲ τὸ καλό,
Χά! χά! πῶς θὰ γελάσω,
Καὶ τὸ στυτὸ τοῦ γάμου σου
Πρῶτος ἐγὼ θὰ πιάσω.

✽

Καὶ μὲ τρελλὰ πηδήματα
Τὸ μαῦρο φάντασμα μου
Θὲ ν' ἀρχινίσῃ δίπλα σου
Νεκρὰ τραγοῦδια γάμου.

Καὶ 'πρόβαλε σὰν ἄλλοτε
'Αφρόπλαστη, ὠραία,
Λαχταριστὴ σὰν ὄνειρο,
Αἰώνια σὰν ιδέα. . .

✽

Καὶ ἄπλωσα τὰ χέρια μου
'Σ τὴν πλάνα ὄπτασία,
Καὶ ἄπλωσα τὰ χεῖλιά μου
'Σ τὰ χεῖλιά τῆς τὰ θεῖα.

✽

Θά σου 'μιλήσῃ γιὰ ὄνειρα
Καὶ ὄρκους, τί γελοῖο!
Γιὰ περασμένα αἰσθήματα
Κι' ἀγάπης μεγαλεῖο. . .

✽

Καὶ κᾶπου-κᾶπου ἀπόκρυφα
Τὸ χέρι θὰ σου σφίξῃ,
Τὸ χέρι ποῦ σκληρόκαρδα
Τὸ μνημά του ἔχει ἀνοίξει!

✽

Σὰν πανδρευθῆς, ἀγάπη μου,
Τὸ μνημά μου θ' ἀνοίξω,
Κι' ἀπ' τὴν χαρὰ τὸν ἄνδρα σου,
'Ακοῦς; θεὲ νὰ τὸν πνίξω!

✽

Μὲς 'ς τ' ἀνθισμένα στήθια του
Τὰ νύχια θὰ βυθίσω,
Καὶ τὴν καρδιά ποῦ 'λάτρευες
Μὲ λύσσα θὰ ξεσχίσω!

✽

Καὶ θάρθω μὲ χαμόγελο
Καὶ μάτια λιγωμένα,
Σὲ δίσκο χρυσοκόλλητο
Νὰ σ' τὴν χαρίσω ἐσένα.

Σάν πανδρευθῆς μὲ τὸ καλὸ
Χά! χά! τί εὐτυχία!
Θεὶ νὰ σοῦ φέρω τοὺς νεκροὺς
Ἄπ' ὅλα τὰ μνημεῖα!

Τί πανηγύρι νεκρικό,
Τί κρότος, τί γαλάστρα!
Θὰ κιτρινίσῃ ὁ ἥλιος
Καὶ θὰ μαυρίσουν τ' ἄστρα...
(Λειψία, 1895)

Τοὺς κερανοὺς τοῦ οὐρανὸς
Ἐπάνω σου θὰ βίξῃ,
Σεισμός 'ς τὸν κόσμον θὰ γενῆ
Κ' ἡ κόλασι θὰ φρίξῃ!

Κ' ἐγὼ ἀπ' ἕνα καύκαλο
Ποτῆρι θεὶ νὰ κάμω,
Νὰ σ' εὐχληθῶ μνημόσυνα
Γιὰ τὸν γλυκὸ σου γάμο!

Ο ΕΑΔΕΛΦΟΣ ΤΗΣ ΝΥΦΗΣ

Ἡ νύφη τὸ μαντῆλι 'ς τὸ χέρι τῆς γυρίζει
Καὶ τὸ συρτὸ τοῦ γάμου ὀλόχαρῃ ἀρχίζει,
Τριγύρω δὲν κυττάζει, τὰ μάτια χαμηλώνει
Καὶ τὸ λεπτό της πόδι ἀνάλαφρα σηκώνει...

Παιδιά, γυναῖκες κι' ἄνδρες τῆ νύφη ἀκολουθοῦνε
Μὲ τὸ γαμπρὸ 'ς τῆ μέση καὶ γλυκοτραγουδοῦνε
Καὶ τραγουδοῦν μαζύ τους καὶ τοῦ γαμπροῦ ἡ μάνα:
« Ἐμπρὸς γλυκειὰ νυφοῦλα, χάι! τάρνα νάνα, νάνα... »

« Γιὰ σήκωσε, νυφοῦλα, τὰ μάτια σου μὲ χάρι
Καὶ διὲς τὸν σύντροφό σου, τὸ διαλεχτὸ κριάρι,
Λυτὸν θεὶ νάχῃς τώρα πατέρα σου καὶ μάνα,
Ἐμπρὸς γλυκειὰ νυφοῦλα, χάι! τάρνα νάνα, νάνα... »

« Νὰ μᾶς χαρίσης, νύφη, ἐννεὰ καλὰ παιδάκια,
Νὰ μάθουν χρυσῆ τέχνη, νὰ μάθουν γραμματάκια,
Ν' ἀκούνε τὸν πατέρα καὶ ν' ἀγαποῦν τῆ μάνα,
Ἐμπρὸς γλυκειὰ νυφοῦλα, χάι! τάρνα νάνα, νάνα... »

« Καθένα νὰ προκόψῃ, καθένα νὰ πλουτίσῃ,
Τὸ σπίτι ἀπὸ χρυσάφι κι' ἀσήμι νὰ γεμίσῃ,
Νὰ χαίρεται ὁ πατέρας, νὰ χαμαρῶνῃ ἡ μάνα,
Ἐμπρὸς γλυκειὰ νυφοῦλα, χάι! τάρνα νάνα, νάνα... »

Κι' ἀνάμεσα 'ς τὰ γέλοια καὶ 'ς τοῦ χοροῦ τῆ ζάλῃ
Μονάχα ἕνας λεθέντης, χωρὶς μιλιὰ νὰ βγάλῃ,
Τὸ βλέμμα του καρφώνει 'ς τῆ νύφη ποῦ χορεύει
Καὶ 'ς ὅ,τι ἔμπρὸς του βλέπει ἀκόμα δὲν πιστεύει.

Μαρτυρικό στεφάνι φορῶντας 'ς τὸ κεφάλι
Ὁ ξάδελφος τῆς νύφης, χωρὶς μιλιὰ νὰ βγάλῃ,
Τὴν πρώτη του ἀγάπῃ, ποῦ ἀκόμα τῆ λατρεύει,
Μὲ νυμφικὸ στεφάνι τῆ βλέπει νὰ χορεύῃ...

¹ Αἱ στροφαὶ τοῦ ἔσματος ἐγράφησαν κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Κουτσοβλαχικοῦ Ὑμεναίου.

Ὅλος ὁ κόσμος γύρω γελᾷ, χορεύει, ψάλλει,
 Κι' ὁ ἑάδελφος τῆς νύφης, χωρὶς μιὰ νὰ βγάλλῃ,
 Κυττάζει τὴν προδότρα καὶ τοῦ γαμπροῦ τὴ μάνα
 Ποῦ τραγουδοῦν ἀκόμα: χᾶί! τάρνα νάνα, νάνα.

✽

Κ' ἐκεῖ ποῦ ξεφαντώνουν, κ' ἐκεῖ ποῦ τραγουδοῦνε,
 Μιὰ τουφεκιά 'ς τὴ σάλα βροντόφωνη ἀκούνε!
 Ἐνας ξανθὸς λεβέντης 'ς τὸ αἷμά του κυλιέται
 Καὶ 'ς στερνὴ τοῦ ἀνάσα τὴ νύφη συλλογιέται. .

✽

Ἐξαφνισμένοι τρέχουν, τὸ λείψανο κυττάζουν,
 «Ὁ ἑάδελφος τῆς νύφης!» ὅλοι μὲ μιὰ φωνάζουν,
 Κλαίει ὁ γαμπρὸς κοντὰ του καὶ τοῦ γαμπροῦ ἡ μάνα,
 Κ' ἡ νύφη τραγουδάει: χᾶί! τάρνα νάνα, νάνα!

(Ἀθήναι, 1896)

Γ. Θ. ΣΑΪΑΚΤΗΣ

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΗ